

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

Для підтримки конкурентоспроможності та фінансової стійкості, а також для розвитку виробничо-господарської діяльності підприємств і недопущення кризових ситуацій необхідно удосконалювати, а на деяких підприємствах фактично запроваджувати стратегічне управління, де вихідним елементом є формування або удосконалення конкурентних стратегій. У сучасних умовах вони можуть бути дієвим засобом подолання кризи, мінімізації її наслідків та недопущення у майбутньому. Стабільний розвиток кондитерської галузі сприятиме збільшенню обсягів виробництва у сфері сільського господарства, торгівлі, галузі транспорту, зростанню зайнятості населення, а також суттєвому підвищенню експортного потенціалу країни.

Література

1. Демяненко К.А Тенденції розвитку кондитерського ринку України в сучасних умовах / К.А. Демяненко // Молодий вчений. 2016, № 9 (36). – С. 45-50.
2. Какие украинские компании входят в ТОП-100 кондитеров мира 2019. URL: <https://delo.ua/business/ukrainskie-kompanii-v-top-100-konditerov-mira-349429> (дата звернення 10.09.2021)
3. Промисловість. Виробництво промислової продукції за видами. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukr.stat.gov.ua> (дата звернення 12.09.2021)
4. Соколов А. Экономика сладостей: что и как потребляют украинцы URL: <https://mind.ua/ru/openmind/20187556-ekonomika-sladostej-hto-i-kak-potrebyayut-ukraincy> (дата звернення 15.09.2021)
5. Чим ми ласуємо: аналіз ринку кондитерських виробів URL: <https://nashkraj.ua/uk/blog/chym-my-lasuyemo-analiz-rynku-kondyterskyh-vyrobiv> (дата звернення 15.09.2021)
6. Шашина М.В. Удосконалення ресурсного потенціалу кондитерської галузі // Ефективна економіка. 2014, № 5. – С. 34-39.

МОДЕЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Фрум О.Л., к.е.н., доцент

Цвірінкалова В.А., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

В практиці інвестиційного аналізу для прогнозування майбутньої ефективності соціально-економічних проєктів застосовується система показників оцінки майбутніх грошових потоків проєкту. Однак за цією методикою неможливо визначити ступінь впливу на загальний результат

окремих підсистем реалізації проекту. Тобто не є можливим проведення якісного детального діагностування за факторами впливу на заплановані результати інвестиційної діяльності.

Трьохфакторна модель DuPont зазвичай застосовується для ретроспективного аналізу факторів впливу на величину рентабельності власного капіталу в визначений момент часу без врахування динаміки показників [1]. Однак системність та збалансованість цієї моделі дозволяють її застосування не тільки в діагностиці статичних показників результатів діяльності, які вже отримано, але і в прогнозуванні майбутніх результатів діяльності.

Прийняття управлінського рішення можна поділити на три складові управління рухом грошових потоків за різними сферами діяльності підприємства:

- 1) інвестиційна діяльність – управління інвестиціями в необоротні та оборотні активи;
- 2) операційна діяльність – управління використанням активів;
- 3) фінансова діяльність – управління джерелами фінансування активів.

Таким чином, якщо розглядати три сфери діяльності та складові управління рухом грошових потоків, то на підставі наявності позитивного та від'ємного грошових потоків можна стверджувати, що всі три сфери діяльності мають інвестиційний аспект. Вони тісно пов'язані між собою та взаємозалежні.

Діагностика розкладених факторів впливу показників моделі дає змогу детально визначати причини змін того, чи іншого показника.

За даними «Форма №1 «Баланс» та «Форма №2 «Звіт про фінансові результати» АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» [2] з метою діагностувати результати інвестиційної діяльності підприємства та оцінити результати управління рухом грошових потоків проведено системний фінансовий аналіз результатів інвестиційної діяльності підприємства (табл. 1).

Таблиця 1 - Показники аналізу рентабельності власного капіталу АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за моделлю DuPont

Показник	Значення за роками									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Чистий прибуток (збиток), млн грн	-0,1	-4,3	0,9	-1,2	-3,5	-3,0	-2,1	-3,4	-2,5	-2,4
Чистий дохід, млн грн	24,2	9,7	6,5	16,9	19,0	24,7	21,8	21,4	24,5	26,6
Вартість власного капіталу, млн грн	57,5	86,4	115,8	116,0	114,0	112,2	110,7	106,5	102,6	100,2
Вартість активів, млн грн	61,6	97,0	132,0	129,8	127,4	126,2	124,6	119,2	114,1	117,9
Рентабельність власного капіталу, %	-0,25	-4,94	0,76	-1,00	-3,07	-2,64	-1,89	-3,17	-2,46	-2,37

Рентабельність активів, %	-0,24	-4,40	0,66	-0,90	-2,74	-2,35	-1,68	-2,83	-2,22	-2,01
Рентабельність продажів, %	-0,60	-44,20	13,58	-6,87	-18,44	-12,04	-9,60	-15,75	-10,30	-8,90
Коефіцієнт оборотності активів	0,39	0,10	0,05	0,13	0,15	0,20	0,18	0,18	0,22	0,23
Коефіцієнт фінансового важелю	1,07	1,12	1,14	1,12	1,12	1,12	1,13	1,12	1,11	1,18

* Складено авторами

Аналіз показав, що майже всі показники рентабельності за період, що розглядається, мають від'ємне значення. За правилом оцінки результатів аналізу від'ємні значення показника рентабельності не беруться до уваги, тому що основним критерієм оцінювання показників рентабельності є умова «рентабельність вище нуля». Тому немає можливості зробити об'єктивні висновки за результатами аналізу. Але можна зробити висновок, що підприємству вкрай необхідно переглянути свою систему стратегій та змінити підходи до всіх сфер діяльності.

На основі ретроспективного аналізу в цілях діагностики інвестиційної діяльності в частині розробки рекомендацій до напрямів подальшого здійснення інвестиційної діяльності пропонується проведення кореляційно-регресійного аналізу складових показників моделі на перспективу.

З метою прогнозування результатів інвестиційної діяльності підприємства та оцінки результатів управління рухом грошових потоків підприємства за трьома сферами діяльності розроблено систему моделей прогнозування показників модель DuPont (табл. 2).

Прогнози залежної змінної \hat{y}_t виконано за:

1) лінійною моделлю однофакторної регресії:

$$\hat{y}_t = b_1 + b_2 x_t, \quad (1)$$

2) лінійною моделлю багатофакторної регресії:

$$\hat{y}_t = b_1 + b_2 x_2 + \dots + b_t x_t, \quad (2)$$

де b_1, b_2, \dots, b_t – коефіцієнти (параметри) регресії,
 x_2, x_3, \dots, x_t – незалежні змінні (чинники).

Таблиця 2 - Система моделей діагностики результатів інвестиційної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

Показник	Чинник	Формула	Прогноз		Відхилення	
			2021	2022	2021/ 2020	2022/ 2021
Чистий прибуток (збиток), млн грн	x_2 – чистий дохід x_3 – вартість активів	$\hat{y}_t = 317,98 - 0,06x_2 - 0,01 x_3$	-2,8	-2,9	-0,4	-0,1
Чистий дохід, млн грн	x_2 – час	$\hat{y}_t = 12126,8 + 1344,44 x_2$	26,9	28,3	0,3	1,3

Вартість власного капіталу, млн грн	x_2 – час	$\hat{y}_t = 4718,87 + 0,85 x_t$	117,6	120,4	17,4	2,8
Вартість активів, млн. грн	x_2 – час	$\hat{y}_t = 96822 + 3303,02 x_2$	133,2	136,5	15,3	3,3
Рентабельність власного капіталу, %	Чистий прибуток (збиток) Вартість власного капіталу Рентабельність активів Коефіцієнт фінансового важелю	$R_{VK} = \frac{ЧП(з) * 100}{VK}$ або $R_{VK} = R_A * K_{фв}$	-2,38	-2,42	-0,01	-0,04
Рентабельність активів, %	Рентабельність продажів Оборотність активів	$R_A = R_{п} * O_A$	-2,10	-2,13	-0,09	-0,03
Рентабельність продажів, %	Чистий прибуток (збиток) Чистий дохід	$R_{п} = \frac{ЧП(з) * 100}{ЧД}$	-10,39	-10,30	-1,48	0,08
Оборотність активів	Чистий дохід Вартість активів	$O_A = \frac{ЧД}{A}$	0,20	0,21	-0,02	0,00
Коефіцієнт фінансового важелю	Вартість активів Вартість власного капіталу	$K_{фв} = \frac{A}{VK}$	1,13	1,13	-0,04	0,00

* Складено авторами

Аналіз показав, що при збереженні інвестиційної стратегії, що реалізується, тобто збільшенні власного капіталу та активів на фоні зниження чистого доходу та прибутку, збережеться тенденція зниження показників ефективності інвестиційної діяльності.

Застосування моделі DuPont для діагностики дає змогу своєчасно оцінювати, прогнозувати та моделювати ступінь впливу на результати інвестиційної діяльності тих чи інших чинників за трьома сферами діяльності підприємства.

Література

1. Мандрик А. А. Стратегическое планирование деятельности предприятия // Научно-методический электронный журнал «Концепт». 2016. Т. 11. С. 1001-1005. URL: <http://e-koncept.ru/2016/86217.htm> (дата звернення 09.09.2021)
2. Річна фінансова звітність АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». URL: smida.gov.ua (дата звернення 09.09.2021)

- Кушнір О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
34. АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ І КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗЕЙ УКРАЇНИ 110
Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Галайчук К.І., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
35. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ 114
Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Левченко М.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
36. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ 117
Мініна В.О., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
37. АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО РИНКУ 119
Федорова Т.С., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
38. ВПЛИВ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА 123
Кухарук А.А., викладач циклової комісії економічних дисциплін, Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса, Україна
39. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ 126
Похольченко О.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
40. СТАН РИНКУ І ПРОБЛЕМИ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ 130
Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Петренко О.О., магістрант; Присяжнюк К.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
41. МОДЕЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ 133
Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Цвірінкалова В.А., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна, Україна
42. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ 137
Шаркова І.І., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
43. ОЦІНКА ЯКОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ 141
Хачатурян О.С., кандидат економічних наук, Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса, Україна
44. THE STATE OF DEVELOPMENT OF THE BIOECONOMY IN ROMANIA 144
Voicilaş D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy, Institute of Agricultural Economics, Bucharest, Romania
45. ОЦЕНКА РОЛИ ПРОФЕССОРОВ В РЕЙТИНГЕ ВУЗА ПРИ ВЫБОРЕ УНИВЕРСИТЕТА ПОТРЕБИТЕЛЯМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ 148